

Η Ανατολική Μεσόγειος στο επίκεντρο των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών και ο ρόλος του λαϊκού κινήματος

Παρέμβαση του Γρηγόρη Αναγνώστου, οργανωτικού γραμματέα της ΕΕΔΥΕ

Φίλες και φίλοι,

Θα ήθελα κι εγώ από τη μεριά μου να σας ευχαριστήσω που ανταποκριθήκατε στο κάλεσμα της Επιτροπής Αγώνα, ώστε να συζητήσουμε σχετικά με τις πολύ επικίνδυνες εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο, που είναι αποτέλεσμα των γενικότερων ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών, αλλά και για το ρόλο του λαϊκού κινήματος.

Πρώτα – πρώτα θα θέλαμε να εκφράσουμε την αλληλεγγύη μας στον Ελβετικό λαό, που δοκιμάζεται κι αυτός από την εξάπλωση της πανδημίας του κορονοϊού. Μας ανησυχούν όσα έρχονται στο φως της δημοσιότητας κι αποκαλύπτουν πως το κατά τα άλλα “άψογο” ελβετικό σύστημα υγείας, που για χρόνια θεωρούνταν ως ένα από τα καλύτερα στον κόσμο, τώρα αντιμετωπίζει τόσο σοβαρές δυσκολίες. Οι εικόνες ανθρώπων που δεν μπορούν να βρουν κρεβάτια ΜΕΘ και που το ελβετικό σύστημα υγείας τους προτρέπει να αποφασίσουν αν θα νοσηλευτούν ή όχι, είναι σοκαριστικές, όπως σοκαριστικό είναι επίσης το γεγονός ότι σε μια χώρα 8.5 εκατομμυρίων ανθρώπων οι ΜΕΘ είναι μόλις 876, κάτι που με απλά μαθηματικά φανερώνει πως αντιστοιχούν μόλις στο 0,01% του πληθυσμού της! Όλα τα παραπάνω αποκαλύπτουν τη βαρβαρότητα και τη σήψη του συστήματος της εκμετάλλευσης, που στο επίκεντρό του βάζει τα κέρδη των οικονομικών ομίλων, αφήνοντας την ανθρώπινη ζωή σε δεύτερη μοίρα.

Όσο κι αν μπορεί να μοιάζει περίεργο, τα παραπάνω συνδέονται άμεσα και με τις εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο και γενικότερα στην υδρόγειο, αφού η βάση όσων συμβαίνουν είναι η οικονομία. Οι διακυμάνσεις της, οι αντιθέσεις και τα συμφέροντα των μεγάλων οικονομικών ομίλων, ιδιαίτερα σε συνθήκες γενικευμένης καπιταλιστικής κρίσης καθορίζουν την πολιτική που εφαρμόζεται.

Η πανδημία του κορονοϊού επέδρασε ως καταλύτης στην όξυνση αυτής της καπιταλιστικής κρίσης. Μαζί της οξύνθηκαν ταυτόχρονα και οι αντιθέσεις ανάμεσα σε ισχυρά καπιταλιστικά κράτη κι ενώσεις, όπως οι ΗΠΑ, η ΕΕ με τη Ρωσία, την Κίνα και με την εμπλοκή δεκάδων κρατών. Αυτές οι αντιθέσεις και οι ανταγωνισμοί που ξεκινάνε από το οικονομικό πεδίο, επεκτείνονται στο πολιτικό και στο στρατιωτικό. Υπάρχει ιστορική πείρα από τους δυο Παγκόσμιους πολέμους, που αποδεικνύει πως όταν πλέον τα πολιτικά εργαλεία δεν επαρκούν για να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες της οικονομίας, τότε έρχεται ο πόλεμος, σαν συνέχεια της πολιτικής με βίαια, στρατιωτικά μέσα.

Η συζήτηση γύρω από τη λεγόμενη “διπλωματία του εμβολίου” είναι αποκαλυπτική. Δεν φανερώνει μόνο τους λυσσαλέους ανταγωνισμούς ανάμεσα στους φαρμακευτικούς ομίλους κάθε μεγάλου καπιταλιστικού κράτους. Δείχνει, παράλληλα, και το πως αυτοί οι ανταγωνισμοί επεκτείνονται σε γεωπολιτικό επίπεδο. Το παράδειγμα της Ουγγαρίας, χώρας – μέλους της ΕΕ, που αποφάσισε να εισάγει και να παρασκευάσει το ρωσικό εμβόλιο, αντί των εμβολίων που έχει συμφωνήσει να προμηθευτεί η ΕΕ, καθώς και η συζήτηση για την επιβολή κυρώσεων από την πλευρά της ΕΕ για την κίνησή της αυτή, φανερώνουν το πως οξύνονται οι ανελέητοι αυτοί ανταγωνισμοί, με θύματα σε τελική ανάλυση τους ίδιους τους λαούς που καλούνται να πληρώσουν είτε με τον ιδρώτα τους μέσω της φορολογίας και των αντιλαϊκών μέτρων, είτε με το αίμα τους στο πολεμικό πεδίο αυτούς τους σχεδιασμούς.

Οι εξελίξεις σε όλο τον κόσμο μαρτυρούν πως επιχειρηματικοί και στρατιωτικοί σχεδιασμοί πάνε χέρι – χέρι, καταρρίπτοντας στην πράξη τους ισχυρισμούς διάφορων κρατών – κι ανάμεσα σε αυτά και της Ελβετίας – περί στάσης ουδετερότητας. Θα μπορούσε να αναρωτηθεί κανείς που στηρίζεται αυτό το συμπέρασμα περί της εμπλοκής της Ελβετίας. Η απάντηση είναι απλή: η εμπλοκή μιας χώρας έχει δυο εξίσου σημαντικά σκέλη. Την άμεση εμπλοκή, δηλαδή τη πολεμική –

στρατιωτική, αλλά και την έμμεση εμπλοκή, δηλαδή την εμπλοκή στον οικονομικό – εμπορικό πόλεμο που ιστορικά αποτελεί προεόρτιο της ένοπλης σύγκρουσης, την τροφοδοσία όπλων στα ήδη ανοιχτά πολεμικά μέτωπα, τη συμμετοχή στις λεγόμενες ειρηνευτικές αποστολές, κ.α. Σε όλα αυτά, η Ελβετία έχει άμεση ανάμιξη.

Σκόπιμα η ελβετική αστική τάξη έχει καλλιεργήσει το μύθο περί ουδέτερης Ελβετίας. Ωστόσο, αν εξετάσει κανείς τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας και του ΔΝΤ, θα διαπιστώσει ότι η χώρα σας είναι ο 12ος μεγαλύτερος εξαγωγέας παρά το μικρό της σε έκταση και πληθυσμό μέγεθος, ενώ με βάση την ισοτιμία αγοραστικής δύναμης, η Ελβετία έχει το 8ο μεγαλύτερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ στον κόσμο. Πρακτικά αυτό σημαίνει επενδύσεις και οικονομική διείσδυση σε μια σειρά από χώρες σε όλη την υδρόγειο.

Καταλαβαίνουμε, λοιπόν, πως αν η βιομηχανία αποτελεί έναν από τους 3 βασικούς πυλώνες ανάπτυξης της ελβετικής οικονομίας, τότε σημαντική συμβολή έχει η πολεμική βιομηχανία. Η Ελβετία είναι από τις χώρες με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στην αλματώδη ανάπτυξη της πολεμικής βιομηχανίας παγκοσμίως, κάτι που αντανακλάται στα επίσημα στοιχεία του υπουργείου οικονομικών της για τις εξαγωγές όπλων το 2019. Σύμφωνα με αυτά η Ελβετία εξήγαγε όπλα αξίας 728 εκατομμυρίων ελβετικών φράγκων σε 71 χώρες σε όλο τον κόσμο, σημειώνοντας μάλιστα αύξηση στις εξαγωγές αυτές κατά 43% σε σχέση με το 2018. Το στοιχείο αυτό, όπως καταλαβαίνετε, καταρρίπτει πανηγυρικά όλους όσους παρουσιάζουν την Ελβετία ως φιλειρηνική δύναμη.

Πιο αποκαλυπτικό, όμως, στην ίδια έκθεση είναι το στοιχείο που δείχνει πως κύριοι αγοραστές ήταν μεταξύ άλλων οι ΗΠΑ, η Γερμανία, η Δανία – μια σειρά από χώρες του ΝΑΤΟ και της ΕΕ – αλλά και χώρες – δορυφόροι των ΗΠΑ, όπως η Σαουδική Αραβία, το Μπαχρέιν κ.α.. Παράλληλα, η Ελβετία μέσω του Διεθνούς Στρατηγείου Ελβετικών Ενόπλων Δυνάμεων, συμμετέχει με προσωπικό και στρατιωτική υποδομή σε 19 αποστολές σε όλο τον κόσμο, μεταξύ αυτών και στο Κόσοβο, όπου εδρεύει ένα από τα μεγαλύτερα πολυεθνικά στρατηγεία, το καμπ Μποντστιλ. Αυτό και μόνο το γεγονός φανερώνει πως κάθε άλλο παρά ειρηνευτικές δεν είναι οι αποστολές που συμμετέχει η Ελβετία και που πληρώνει ως ένα βαθμό κάθε ελβετός φορολογούμενος.

Οι αποστολές αυτές δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματική ειρήνη, αφού λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο ήδη υπαρχουσών ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων και πολέμων, όπως πχ στο Κόσοβο, στο Μάλι, στη Λιβύη κ.α. Συνδέονται με την προσπάθεια επιβολής κι εξασφάλισης των οικονομικών και γεωπολιτικών συμφερόντων ισχυρών καπιταλιστικών κρατών και ιμπεριαλιστικών ενώσεων, αποτελούν τον στρατιωτικό - επιχειρησιακό τους βραχίονα κατά των λαών, στο έδαφος των οξυμένων ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών. Έχουν να κάνουν άμεσα με τον οικονομικό πόλεμο που βρίσκεται σε εξέλιξη σε όλη την υδρόγειο, παρά τα επιχειρήματα που προβάλλουν οι αστικές κυβερνήσεις των χωρών ότι πρόκειται για δήθεν ειρηνευτικές αποστολές και βρίσκουν απήχηση σε λαϊκές μάζες τόσο στην Ελβετία, όσο και σε άλλες χώρες. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να κατανοήσουμε και να αποκρούσουμε στην πράξη μέσα από τη δράση μας όλη αυτή την επιχειρηματολογία, που αποσκοπεί στο να εγκλωβίσει τους λαούς στη λογική των συμφερόντων της αστικής τάξης σε κάθε χώρα και που ουσιαστικά συμβάλλει στη διατήρηση, αλλά και στη δημιουργία εστιών πολέμου σε όλο τον κόσμο.

Τα παραπάνω φανερώνουν με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο πως στην ουσία η Ελβετία εμπλέκεται στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς τροφοδοτώντας με όπλα, οπτικά συστήματα, αλλά και μέσω των αποστολών με προσωπικό τις ΗΠΑ, το ΝΑΤΟ, χώρες της ΕΕ, που κλιμακώνουν την επιθετικότητά τους σε όλη την υδρόγειο, που ευθύνονται για μια σειρά από πολεμικές επιχειρήσεις σε εξέλιξη στην Ανατολική Μεσόγειο, στη Μ. Ανατολή, στα Βαλκάνια, στην Κεντρική Ευρώπη, στον Περσικό, στον Καύκασο, στη Β. Αφρική, στην Ν. Κινεζική Θάλασσα κ.α.

Όμως, με αφορμή το γεγονός ότι η Ελβετία φημίζεται για τα Πανεπιστήμιά της και το υψηλό τους επίπεδο, θα μας επιτρέψετε να ανοίξουμε και μια ιδιαίτερη πλευρά σχετικά με το πώς αξιοποιείται και η έρευνα στο πλαίσιο των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών. Το κομμάτι της ανάπτυξης της έρευνας και της τεχνολογίας αποτελεί σημαντικό πεδίο αντιπαράθεσης, αφού συμβάλλει στην αύξηση της κερδοφορίας των μεγάλων οικονομικών ομίλων, ιδιαίτερα σε συνθήκες γενικευμένης καπιταλιστικής κρίσης. Είναι χαρακτηριστική, για παράδειγμα η διαπάλη του τελευταίου διαστήματος γύρω από τα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα και το 5G, ανάμεσα σε αμερικάνικους, ευρωπαϊκούς και κινέζικους επιχειρηματικούς ομίλους. Το ζήτημα, όμως, που προκύπτει είναι πως τα επιτεύγματα της επιστημονικής έρευνας κι εξέλιξης γίνονται εμπόρευμα ακριβοπληρωμένο για το λαό και την ίδια στιγμή εργαλείο στους επιθετικούς σχεδιασμούς ισχυρών καπιταλιστικών κρατών κι ενώσεων.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, μιας και στα γαλλοελβετικά σύνορα εδρεύει το CERN, καθώς και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πυρηνικής Έρευνας. Με αφορμή το πείραμα ISOLDE, που διεξάγεται στο CERN βλέπουμε τα νέα επιστημονικά δεδομένα να ανοίγουν νέους δρόμους στην αξιοποίηση της πυρηνικής ενέργειας στην ιατρική, στη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων κ.α.. Την ίδια, όμως, στιγμή βλέπουμε και το πώς οι ΗΠΑ, το NATO, η ΕΕ αξιοποιούν αυτά τα δεδομένα γενικότερα για να αναβαθμίσουν το πυρηνικό τους οπλοστάσιο, να προχωρήσουν τις πυρηνικές δοκιμές. ΗΠΑ – NATO – ΕΕ είτε άμεσα, είτε έμμεσα (αξιοποιώντας διάφορα ερευνητικά ινστιτούτα) χρηματοδοτούν την έρευνα για βαλλιστικά και πυρηνικά προγράμματα, για βιολογικά όπλα, παρεμβαίνοντας κι αξιοποιώντας τα αποτελέσματα τους προς όφελος των λυσσαλέων ανταγωνισμών με τη Ρωσία, την Κίνα κλπ.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πυρηνικής Έρευνας τροφοδοτεί με στοιχεία και συμβάλλει στην ανάπτυξη των στρατιωτικών δυνάμεων της ΕΕ, που δημιουργήθηκαν για να λειτουργούν τόσο συμπληρωματικά, όσο και αυτόνομα προς το NATO, έχοντας την ικανότητα να παρεμβαίνουν για να υπερασπιστούν τα συμφέροντα της ΕΕ, στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας που έχει εκπονήσει. Δεν είναι τυχαίο ότι από την πλευρά της ΕΕ προωθείται συστηματικά η δημιουργία του ευρωστρατού, των battlegroups, η παραπέρα ενίσχυση της ΚΠΑΑ, η δημιουργία της Μονιμής Διαρθρωμένης Συνεργασίας (PESCO), η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Επεμβάσεων. Η αποχώρηση των ΗΠΑ από τη Συμφωνία INF για τα πυρηνικά, αλλά και η υιοθέτηση από το NATO του δόγματος για το πρώτο πυρηνικό πλήγμα, ήδη από τη Σύνοδο της Βαρσοβίας το 2016 και η επικαιροποίησή του στις επόμενες Συνόδους του μέχρι και σήμερα, αποτελούν πολύ ανησυχητικές εξελίξεις που θα πρέπει να βρουν τους λαούς απέναντι. Ενδεικτικά να αναφέρουμε ότι στην Ελλάδα σχεδιάζεται η μεταφορά και η αποθήκευση πυρηνικών κεφαλών σε υποδομή του NATO, μια πολύ επικίνδυνη εξέλιξη που αναδεικνύουμε και παρεμβαίνουμε σταθερά ως αντιπολεμικό – αντιιμπεριαλιστικό κίνημα.

Υπό το πρίσμα όλων των παραπάνω εξετάζουμε και τις εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Αν. Μεσογείου, όπως τις ανέπτυξε εισηγητικά ο πρόεδρος της ΕΕΔΥΕ, Σ. Τάσσοσ. Μας ανησυχεί πολύ η ολοένα βαθύτερη εμπλοκή της Ελλάδας, στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς ΗΠΑ – NATO – ΕΕ, κάτι που αποτυπώνεται και στα υπέρογκα ποσά που δαπανά για τους πολεμικούς αυτούς σχεδιασμούς, καταλαμβάνοντας τη δεύτερη θέση μετά τις ΗΠΑ ανάμεσα στα κράτη μέλη του NATO με πάνω από το 2.5% του ΑΕΠ της, δηλαδή πάνω 4,5 δις ευρώ, για τις NATOϊκές ανάγκες.

Έτσι, λοιπόν, η δικαιολογημένη αυτή ανησυχία φέρνει μπροστά σε όλους μας το ζήτημα: μέσα σε αυτές τις συνθήκες τι μπορούμε να κάνουμε και τι κίνημα χρειάζεται. Σίγουρα, όλοι έχουμε ακούσει αυτούς που λένε πως η κατάσταση είναι δύσκολη κι ότι δε μπορούμε να την αλλάξουμε. Βλέπουμε, επίσης, να ξοδεύονται τεράστια ποσά από ΗΠΑ – NATO – ΕΕ για να αποτρέψουν, όπως λένε, τη ριζοσπαστικοποίηση της συνείδησης, να μας πείσουν με κάθε τρόπο πως όλα όσα γίνονται, συμβαίνουν για το καλό μας, πως έχουμε τάχα κοινά συμφέροντα οι λαοί με όλους όσοι μας ματώνουν καθημερινά. Επιχειρούν άλλοτε με την προπαγάνδα κι άλλοτε με την ωμή καταστολή να επιβάλλουν σιγή νεκροταφείου για όλα όσα συμβαίνουν.

Μια αναδρομή, όμως, τόσο στην παλιότερη, όσο και στην πρόσφατη ιστορία διαψεύδει όλους τους παραπάνω ισχυρισμούς. Μοναδική διέξοδος είναι η πάλη των λαών. Η ίδια η εξέλιξη των ανθρώπινων κοινωνιών δείχνει πως ετούτος ο κόσμος δεν είναι στατικός. Η κίνηση και η πάλη των μαζών, μπορούν να παίξουν καθοριστικό ρόλο. Όταν οι λαοί συνειδητοποιήσουν τη δύναμη που έχουν στα χέρια τους, ως παραγωγοί του πλούτου κι αποφασίσουν να βγουν στο προσκήνιο, μπορούν να βάλουν τη σφραγίδα τους στις εξελίξεις. Να γίνει κάθε λαός νοικοκύρης στον τόπο του. Να ξεμπερδεύουμε από το σάπιο σύστημα που γεννά τη φτώχεια, την εκμετάλλευση, τους ανταγωνισμούς, τους πολέμους και την προσφυγιά.

Δεν αρκεί να λέει κανείς ότι παλεύει για την ειρήνη, αν δεν παλεύει και για το μεροκάματο, για να μπορούν οι λαοί να ζουν με βάση τις αντικειμενικές δυνατότητες που υπάρχουν στον 21ο αιώνα, αν δεν παλεύει ταυτόχρονα ενάντια στη φτώχεια και στην εξαθλίωση, ενάντια στη μήτρα που γεννά όλα αυτά τα δεινά για τους λαούς: το εκμεταλλευτικό σύστημα. Αυτή την πάλη των λαών είναι που φοβούνται η αστική τάξη και οι κυβερνήσεις της. Αυτή την πάλη τρέμουν κι αυτή την πάλη είναι που καθένας μας επιβάλλεται να ενισχύσει στην Ελλάδα, στην Ελβετία και σε όλες τις χώρες. Το οργανωμένο λαϊκό κίνημα μπορεί να βάλει εμπόδια σε αυτή την πολιτική. Να ενημερώσει, να αποκαλύψει, να κινητοποιήσει πλατιές λαϊκές δυνάμεις σχετικά με τις πραγματικές αιτίες των ανταγωνισμών, σχετικά με τον πραγματικό ρόλο των ΗΠΑ – NATO – ΕΕ, των BRICS και όλων των αντίστοιχων ιμπεριαλιστικών συμμαχιών, ως εργαλεία του κεφαλαίου κατά των λαών.

Αυτό προϋποθέτει συστηματική μελέτη των εξελίξεων από τη σκοπιά των σύγχρονων λαϊκών συμφερόντων κι αναγκών. Απαιτεί προσανατολισμό ενάντια στα μονοπώλια και στην εξουσία τους. Είναι κρίσιμο να κατανοείται ότι οι λαοί δεν πρέπει να στοιχηθούν πίσω από τον έναν ή τον άλλον ιμπεριαλιστή, αφού δεν υπάρχουν καλοί και κακοί ιμπεριαλιστές. Είναι απαραίτητο οι λαοί να στοιχηθούμε κάτω από τη σημαία των δικών μας συμφερόντων κι αναγκών. Οι ανάγκες των λαών, η αμοιβαία επωφελής συνεργασία των χωρών, μπορούν να διασφαλιστούν μόνο με την αποδέσμευση από ΕΕ και NATO, όπως και από κάθε άλλη ιμπεριαλιστική ένωση, με τον κάθε λαό να βρίσκει τη δική του περπατησιά.

Υπάρχει πλούσια θετική εμπειρία από τη δράση της ΕΕΔΥΕ, που εδώ κι 65 χρόνια στέκεται στο πλευρό του εργατικού – λαϊκού κινήματος, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη του αντιπολεμικού – αντιιμπεριαλιστικού αγώνα. Μέσα από εκδηλώσεις – συζητήσεις, όπως και η σημερινή, μέσα από παρεμβάσεις σε χώρους δουλειάς, σχολεία, Πανεπιστήμια, γειτονιές, αλλά και μέσα από μαζικές κινητοποιήσεις που χαρακτηρίζονται από τη συμμετοχή χιλιάδων κόσμου αγωνιζόμαστε για το ξήλωμα των βάσεων, την επιστροφή όλων των στρατιωτικών δυνάμεων στην Ελλάδα, την αποδέσμευση από NATO – ΕΕ με το λαό νοικοκύρη στον τόπο του. Εκφράζουμε με κάθε τρόπο την διεθιστική μας αλληλεγγύη στους πρόσφυγες, σε όλους τους λαούς που αγωνίζονται ανά τον κόσμο.

Η ΕΕΔΥΕ αναπτύσσει πλούσια δράση και μέσα από τις γραμμές του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ειρήνης, στο πλαίσιο του οποίου έχει αναπτύξει διμερείς σχέσεις και με το αντίστοιχο ελβετικό κίνημα ειρήνης (SFB), που είναι μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΠΣΕ κι αναπτύσσει δράση στη χώρα σας. Χαιρετίζουμε τη δράση και τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής Αγώνα Γαλλόφωνης Ελβετίας, που συμβάλλουν στην ενημέρωση και κινητοποίηση κόσμου. Αγωνιζόμαστε για να δυναμώσει ακόμη παραπάνω η συνεργασία και η διεθιστική αλληλεγγύη μεταξύ των λαών, που στηρίζεται στο γεγονός ότι οι λαοί δεν έχουμε να χωρίσουμε τίποτα μεταξύ μας. Αντίθετα, μας ενώνει η κοινή πάλη για ένα κόσμο με πραγματική ειρήνη, φιλία κι αλληλεγγύη, αμοιβαίες και επωφελείς σχέσεις ανάμεσα στους λαούς.

Σε αυτό το δύσκολο, αλλά νικηφόρο δρόμο βαδίζουμε και καλούμε κι εσάς να παλέψουμε μαζί. Σας ευχαριστούμε.